

Reisverslag van een vaartocht langs de Oost-Friese eilanden (vanuit de Dollard naar Borkum, Juist, Norderney, Baltrum, Langeoog, Spiekeroog, langs Wangerooge, langs het Minsener Oog) en terug via Horumersiel, bij Wilhelmshaven in de Ems-Jade-Kanaal langzaam terug naar de Dollard, met onze valkvlet 970 OK “Blue Mary” in de zomer 2020.

Wij, Sabine en Volkmar, vragen ons af, wat wij kunnen doen in 4 weken vrije tijd in de zomer 2020. Handicap is het Coronavirus. (wij moesten al onze skivakantie in maart afbreken omdat alles gesloten werd in Zwitserland. Dus de vraag is, wat kan überhaupt, zijn de jachthavens open? Hoe zit het met de facilitaire gegevens, zoals douches en toiletten, Water en Diesel tanken? Mag je überhaupt een landgrens over?

Het zou een soort rondreis moeten worden, immers moeten wij weer terug zijn na 4 weken. Maar welke beperkingen komen wij tegen i.v.m. Corona? B.v. 2 meter afstand houden en mondkapje gebruiken?

Dus ik bel maar met de diverse jachthavens in NL en op de Oost-Friese eilanden in D. Op dit moment mag je wel afmeren, maar deels zijn de douches en/of toiletfaciliteiten gesloten of maar voor een deel open, waar wij mee om kunnen gaan, denken wij. Water en Diesel tanken is geen probleem. Alhoewel, de coronaregels kunnen dagelijks veranderen, afhankelijk van de pandemie drukte. Wij zijn beiden recent 2 keer ingeënt tegen het coronavirus. Dus voldoende mondkapjes en handen desinfectiemiddelen inpakken. Trouwens kan de inwendige mens ook op een of ander manier worden gedesinfecteerd? 🧴 😊

Tegelijk vraag ik naar de waterdieptes in de havens en de kans op droogvallen. Na, dat is bijna overal in de havens van de Waddenzee aan de orde. Dus daar moet je ook rekening mee houden. Bij laagtij zijn de havens echt niet meer bevaarbaar.

Kijkend naar ons valkvlet is er een toilet aan boord, wasgelegenheid, verwarming en gaskooktoestel met 2 pitten. Tevens hebben wij zonnepanelen op het schuifdak die de koelkast kunnen draaien ook al hebben wij geen walstroom. Dus enkele dagen buiten zonder walstroom kan.

Wij besluiten om een Waddenzee (Oost-Friese eilanden) rondreis te maken, zoals in de titel van het verslag al is aangegeven.

Wat is er belangrijk in deze? Er is overal “getijdenwater” en tussen de eilanden in moeten wij rekening houden met de “wantijen”. Het vlakste stuk waarop de getijden van stromingsrichting keren. Die moet je wel op de juiste tijdstippen passeren. Ook zijn de waterkaarten met de nieuwste vaarwegen aan boord. Immers moet je vaak heel nauwkeurig de bezems volgen op de Waddenzee omdat die met regelmaat aangepast worden n.a.v. de vaargeul veranderingen door de getijdenstromingen en het weer.

Even nog denken, waar staat de “bezem” (= prikken of steekbakens) ook alweer voor?

Samengebonden en boven open staat voor een rode boei (het is een √, soms ook met een rode lint gekenmerkt) en boven spits met de opening beneden staat voor de groene boei. (het is een ∧, soms ook met een groene lint gekenmerkt)

- Doorlopende geulen onder de eilanden door worden (tenminste in D) in het algemeen van West naar Oost gemarkeerd met open prikken (rode boei) aan de Noordzee/eilandzijde en samengebonden prikken (groene boei) aan de Vaste-wal-zijde.

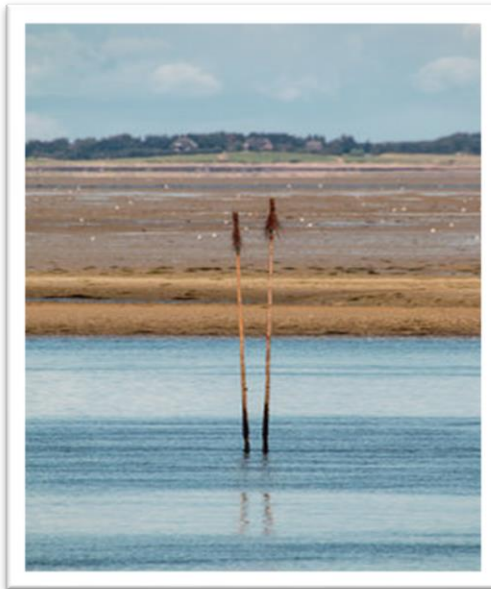
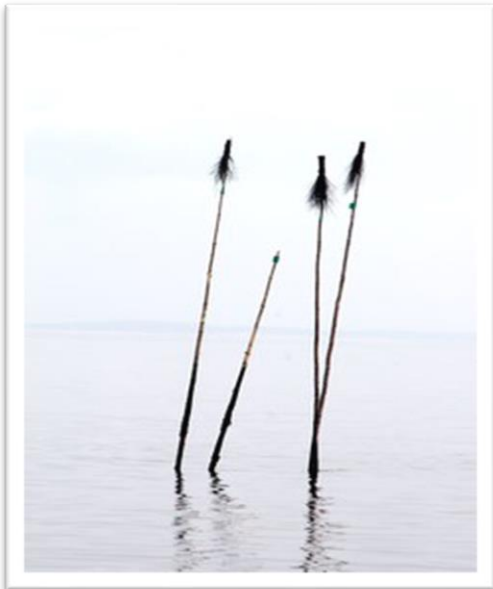
Rode boei prikken:

In Duitsland heeft men de fijne gewoonte om het begin en het einde van een prikkengeul een markering te plaatsen met 3 prikken. De prikken staan regelmatig en dicht bij elkaar geplaatst, eenvoudig te volgen, alleen even opletten bij een kruispunt, dat je de tonnen en of prikken van de juiste geul blijft vervolgen.

Groene boei prikken:

Ervaring leert je wel snel, dat de diverse windkrachten hier soms iets anders laten vermoeden, dan wat de oorspronkelijke bedoeling van de prikken was, omdat deze door krachtige wind soms van een samengebonden versie naar een open versie worden veranderd. Van groen naar rood dus, tenminste lijkt het zo.

Dus goed op de nieuwe waterkaart kijken, maar wel nauwkeurig de bochten van de bezems volgen, ook al lijken die soms heel erg kronkelend. Dat ook omdat er i.h.a. maar een kant van de vaargeul is aangegeven door de bezems.

Geen goed zicht betekend dan ook niet varen!

Wij hebben ook, 2 keer tot nu toe, een korte tocht gedaan naar Schiermonnikoog. Gewoon de eerste keer met het veer naar het eiland, aldaar de havenmeester opgezocht in de jachthaven, geïnterviewd over het hoe en wat, hoe het moet, en de volgende dag met het schip vanuit Lauwersoog jachthaven overgestoken naar het eiland. Bij windkracht 4. Met de aanwijzingen van de havenmeester zijn wij er zonder problemen gekomen.

Wij kijken ook uit naar berichten van mensen die een zodanige tocht al eerder hebben gedaan met hun schip. Ook heb ik mailcontact met Hans Thijsse, idem lid van de Valkyachtclub. Hij heeft hier veel ervaring in. Zodoende krijgen wij een idee wat wij tegen zouden kunnen komen en waar wij expres op zouden moeten letten.

Alleen op de terugweg van Schiermonnikoog zijn we na de havenuitvaart kortdurend op het zand vastgelopen. Te vroeg de haven uit en niet voldoende dicht langs de prikken gevaren. Dat hebben wij toen dus geleerd.

De Dollard wordt, volgens bilaterale afspraken, door de Nederlandse en Duitse autoriteiten gecontroleerd (er is geen echte grens in deze), wat betekent, dat wij ook met de Duitse vaarreglementen en wetgeving m.b.t. Corona rekening moeten houden. Vaarbewijs 2 is een must op getijdenwateren. (wij lezen dat de Duitse waterpolitie hier heel streng in zou zijn) Sabine heeft al vaarbewijs 2 en ik heb nog de oude Duitse motorboot vaarbewijs binnen. (zodra ik met pension ben, wil ik Sabine inhalen in deze) 😞 AIS en marifoon zijn idem aan boord, zodat er voldoende communicatiemogelijkheden zijn, indien noodzakelijk. Marifoon B bewijs heb ik al gehaald.

De Oost-Friese eilanden staan volledig onder Duits beheer. Dat is ook met de Corona regels zo, alleen worden de eilanden bestuurd door verschillende “Bundesländer en gemeentes op het vaste land” en die hebben ieder een eigen beleid in deze. Deels in iedere eilandhaven dus een ander regel m.b.t. maskerbeleid en afstanden. Typisch Duits dus. 😊

Jammer genoeg hebben wij van de vaartochten met de valkvlet “Blue Mary” geen exacte data, omdat wij toen nog geen logboek hebben ingevuld, dus moet ik de tocht vanuit mijn en Sabine’s herinneringen, de voorhanden foto’s en WhatsApp berichten vastleggen.

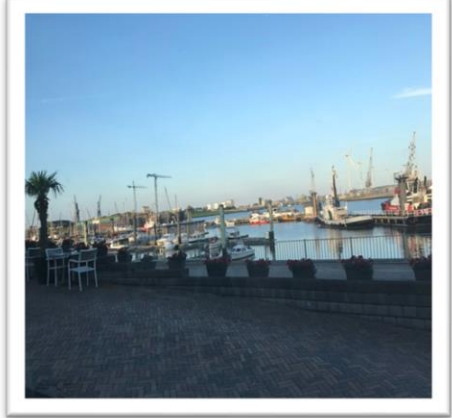
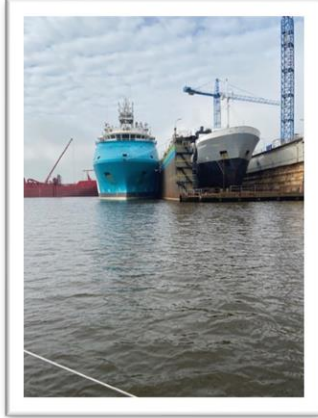
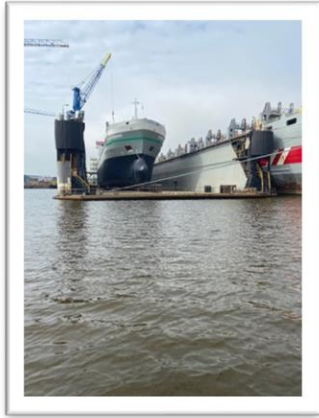
Komt er automatisch de een of ander discussie in gang waar wij wel of niet zijn geweest, of wat wij wel of niet hebben gedaan. 😊

Je kan wel heel veel binnenhalen door de eilanden op Google Earth nog eens te bekijken. Dat leverde wel veel “oké, dat/of zo was het” op.

Het schip is vaarklaar op 13 juni en na een controle op motor, navigatiemiddelen, zeekaarten, dieseltank, watervoorraad en radarreflectoor, starten wij, vanuit Sneek naar het Pikmeer bij Grou.

Na een mooie avond aan de marrekrite Marboei op het Sitbuorster Ie gaan wij de volgende dag door in richting Dollard.

Wij hebben geen haast, het is mooi weer en de eerste stop is aan een steiger op het Burgumer Meer. Lekker uitrusten en na een rustige nacht varen wij op 16 juni door op het Prinses-Margriet-Kanaal, via Groningen, naar de buiten jachthaven “Neptunus” in Delfzijl.

(de rechter foto van de buitenjachthaven van Delfzijl is van 2019 van onze Berlijntocht) 😊

Hier lig je al in getijdenwater. Er is een havenmeesteres, wij moeten wel voor de ligplaats betalen, ondanks dat de sanitaire faciliteiten gesloten waren i.v.m. Corona. s' avonds nog een kibbeling gegeten (geen aanrader achteraf in het havenrestaurant) en wij gaan maar slapen voor het grote avontuur morgen op de Dollard.

Wij varen op tijd, op advies van de havenmeester, zodat wij tegen de 2 uur eerder beginnende vloed in kunnen/moeten varen. Op die manier hebben wij, ondanks tegenstroom, bij het eerste eiland Borkum, zeker voldoende water onder de kiel in de haveninvaart.

Dat doen wij trouwens in elke haven, de havenmester vragen als wij het "hoe nu verder?" niet weten, of een bevestiging willen van de zelf uitgestippelde, verdergaande tochtvoorwaarden m.b.t. de getijdenwateren.

Op de weg naar Borkum zou je volgens de diverse info's vanuit Delfzijl direct de Dollard dwars moeten oversteken en dan langs de rode boeien aan stuurboord varen naar het Noorden. Anders zou je een boete kunnen krijgen van 350,- Euro, i.h.b. van de Duitse waterpolitie. Net overgestoken komt er een zwart-gele, Nederlandse patrouilleboot langs, wij moeten volgens hen nog dichter langs de rode boeien gaan varen. Oké. Kwartier later komt er nog een Duits patrouilleboot langs, kijken wel geïnteresseerd met de verrekijker, maar laten ons met rust.

Dus doorgaan maar.

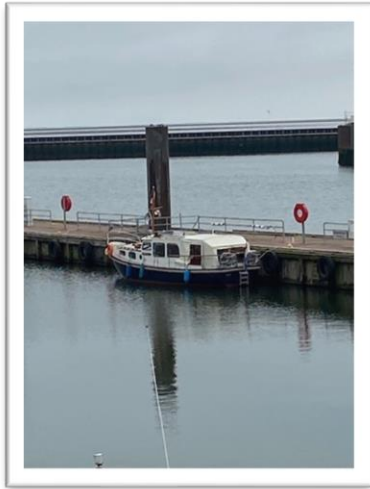
Het weer is bewolkt, maar rustig en wij kunnen diverse grotere schepen zien die ook op de Dollard varen in beide richtingen. Maar het is absoluut niet druk en de golven vallen mee. De offshore schepen zien er imposant uit met hun helikopter plateau.

Op het eerste Oost-Friese eiland "Borkum" varen wij op 16 juni,

bij bewolkt weer in de grote "Schutzhaven". (die valt trouwens niet droog) Aan de linker kant is er ook een jachthaven voor de pleziervaart en wij mogen aan de molen afmeren. (wij zijn bewust niet in de kleine jachthaven "Port Henry" gevaren omdat de invaart aldaar tamelijk ondiep is en het tijdvenster, om er over heen te komen, niet duidelijk was voor ons. Later hebben wij de haven bekeken en zagen dat er al zelf een kleiner platbodem schip in de haveninvaart was vastgelopen, ook zagen de steigers tamelijk oud en vuil uit)

Zij hebben wel een goed restaurant bij de Port Henry jachthaven en zodoende leren wij de omgeving aldaar ook kennen. Mooi om te wandelen.

In de jachthaven aan de molen “Südpier” zijn wij eerst het enige schip, maar in de loop van de dag komen er nog enkele zeilschepen bij. De sanitaire faciliteiten hier: je mag maar om de beurt, en dan maar alleen, gebruiken. Beter dan helemaal niet.

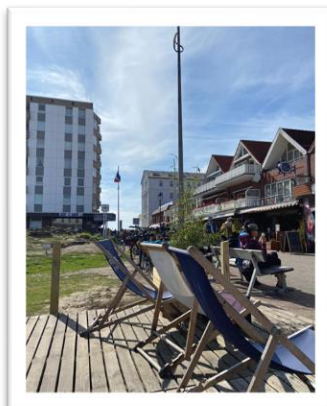
De afstandsregels in het centrum worden i.h.b. door de oudere medemensen niet gevolgd, mannen i.h.b.. Het mondkapje hoef je in de buitenlucht niet te dragen, maar wel bij binnenkomst in winkels of restaurants.

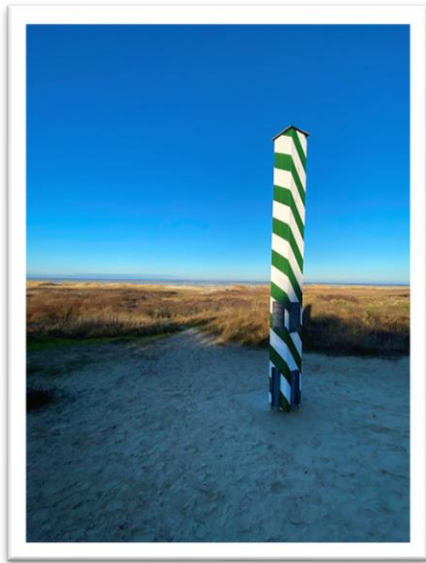
De jachthaven ligt een heel eind van het centrum (ca. 5 km) en je kan dus of de trein of de fiets pakken om naar het stadje te kunnen komen. (lopen mag ook 😊)

De volgende dagen is het mooi zonnig weer en wij maken fiets- en wandeltochten over het eiland.

Heel mooi, idem het centrum, met deels een “oud dorp atmosfeer” in het oude centrum. Een kilo garnalen is in de aanbieding bij een Italiaans restaurant. Dus bestellen maar. Lekker, maar in de oven gebakken, dus is het garnalenvlees hard geworden. Kort aangebraden in olie was beter geweest. 😊

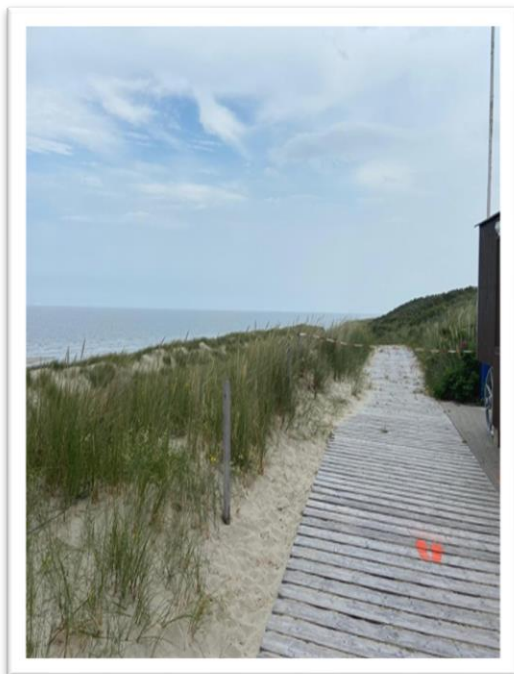
Hierna gaan wij op dezelfde winkelstraat (veel terrasjes) op een apart hout/zandterras zitten en pakken onze eerste, favoriete vakantieborrel, een Aperol sprits. Lekker.

Je kan hier trouwens ook het meest Noordwestelijke punt van Duitsland vinden. (groen – witte paal)
Voor de rest is het genieten, lekker gaan eten, strandwandelen en over het eiland fietsen. Langzaam komt de vakantierust in ons op en wij genieten van mooi weer, omgeving en de zee.

De zon schijnt driftig zoals ik het heb besteld. 😊

Op 19 juni vertrekken wij naar het eerstvolgende eiland “Juist”.

Omdat wij over een wantij heen moeten varen kijken wij nauwkeurig naar de getijdentabellen en interviewen de havenmeester ter bevestiging van onze afvaartijd. Het is onze eerste wantij en alles gaat goed. Je moet ook goed naar de prikken kijken en hen dichtbij volgen. Wij komen wel 2 zeilers tegen die nog even moeten wachten omdat hun kiel al de grond raakt. Maar zij weten hoe het moet en wachten totdat er voldoende water is. Wij kunnen zo door, de “Blue Mary” heeft maar 90 cm diepgang, en toch is het opletten!

Vooraf de kruispunten van de ene prik na de ander, met bijhorende wissel van de vaarrichting, vragen extra aandacht. Ook al kan je de te volgen prikken zien is het soms onduidelijk, omdat je tussen de afstanden van de prikken ook rechtdoor kan zien naar een ander prikkenlijn, waarbij in het beginsel de vraag opkomt, welke bocht je nu wel of niet moet volgen. Een nieuwe kaart van de Waddenzee met de recente wijzigingen van de door prikken aangetoonde vaargeulen in de prielen is dan ook een “must”!!

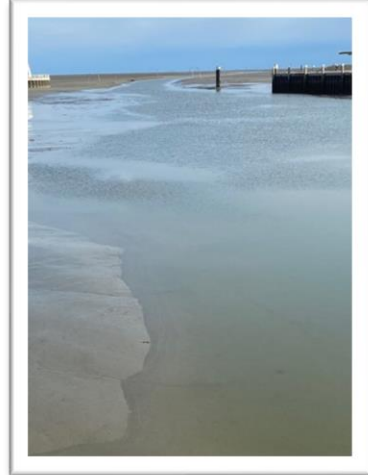
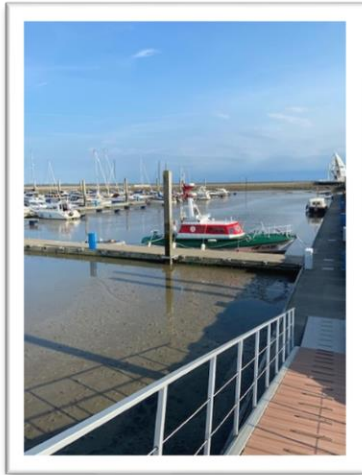
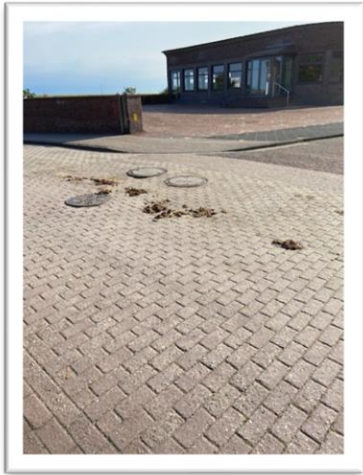
Soms was het echt een meer dan rechte hoek naar links of rechts die je heel nauwkeurig moest volgen, ook al was de afstand, duidelijk te zien, naar de rechter prikkenlijn korter geweest. Dus echt goed opletten!

Op de weg naar Juist kom je, achter Borkum, ook langs het ”vogeiland Memmert”. Je passeert het eiland, liggend aan bakboord. Het hoort bij het natuurreservaat Nedersaksen van de Duitse Waddenzee. Je mag er niet komen, het is een sterk beschermde broedplaats voor vogels in de Waddenzee en ook voor trekvogels. Alleen in de herfst zijn er blijkbaar door een vogelgids (levend op dat eiland) begeleide wandelingen. Zelf afmeren mag niet en is ook streng verboden!

Dus doorgaan maar naar Juist.

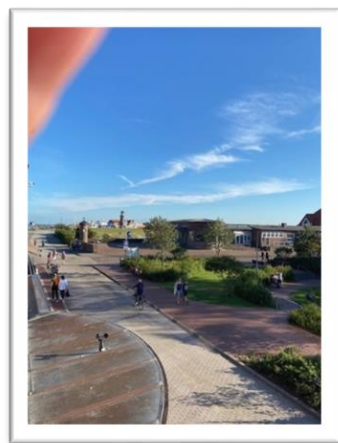
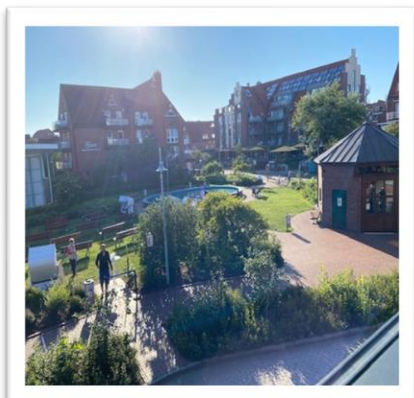
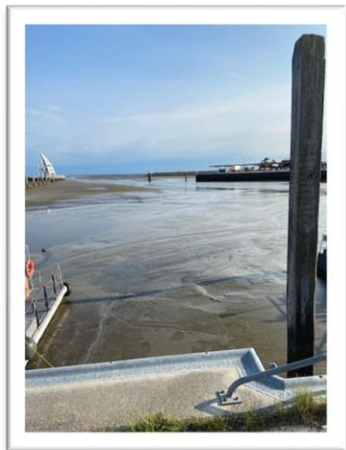
Op het eiland Juist valt ons het eerst op dat de straattegels heel vaak groen zijn overgesmeerd door paardenpoep. Heeft te maken met de door de eilanders gekozen paardenvervoer i.p.v. auto's. Niet leuk (de groene poep althans), maar wel verstandig, leuke paardenkarren en heel rustig.

Ook hier kan je prima en uitgebreid wandelen en ook fietsen. Het is een rustig eiland en bezoekers zijn heel vaak hele families of “oldies” met hun kleinkinderen.

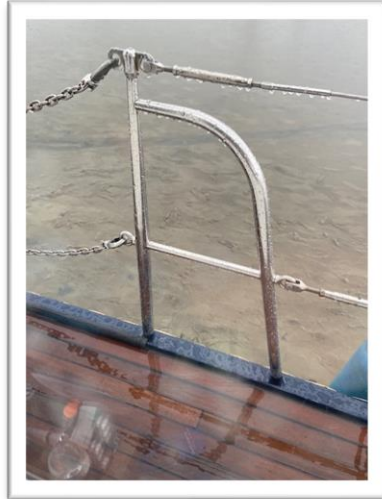
De jachthaven is wel goed om af te meren, maar er zijn enkele zeilers die geen weet van rust hebben en ander mensen erg lastigvallen met luide muziek en veel lawaai tijdens bierdrinken op hun schepen. Grote, met tattoos versierde kerels, die zich niets aantrekken van het zachte gemopper van de rest van de jachthavenschippers. De havenmeester is niet te bereiken en het bezwaar de volgende ochtend heeft weinig zin omdat de bierdrinkers al vertrokken waren. “De havenmeester wordt niet voor buiten de openingstijden betaald”.

Volgens hem en de plaatselijke krant is dat een steeds meer opdagend probleem. Mensen van het vaste land uit de buurthavens komen in het weekeind en gedragen zich vaak erg onbeleefd. Lijkt een Coronaprobleem te zijn. 2 weken geleden werd de haven om die reden een keer gesloten.

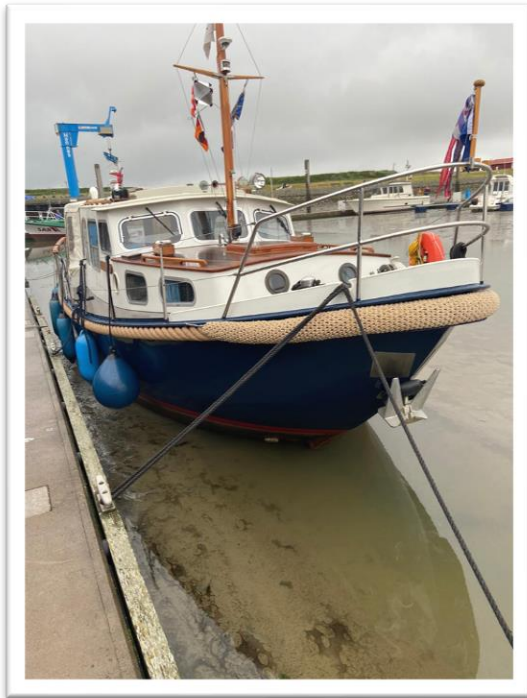

Fiets met een gebreid wolhemd. Waarschijnlijk een bescherming tegen koude wind? Wel heel kleurrijk.

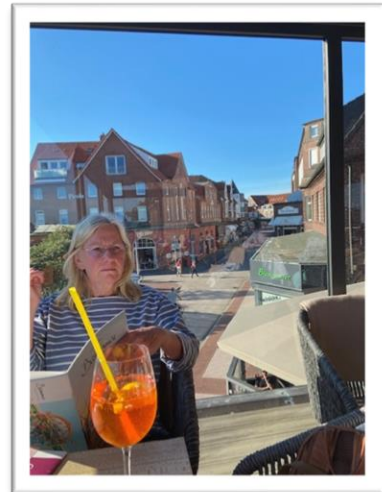
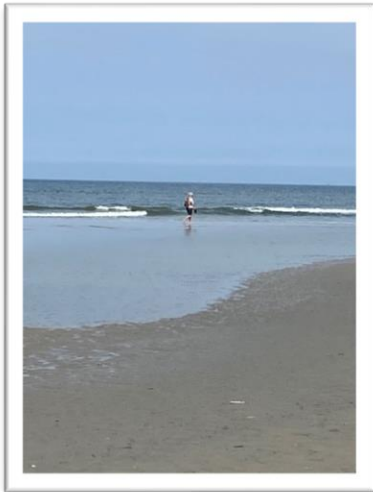

Het water in de haven loopt eenvoudig weg totdat je de grond ziet opdrogen.

In de haven lig je gewoon direct op de modder bij laagtij. Dankzij de erg zachte modder en de korte kimkielen wel recht.

Op harde zand zou het schip niet meer recht liggen. Dus wij wachten nog af of wij wel of niet willen droogvallen op de Waddenzee. Scheefliggen ligt ons niet echt comfortabel.

Wandelen, fietsen (ook heren mogen hier op de “Damenpad”) en recreëren met de, volgens ons, bijhorende inwendige desinfectie. Daar houden wij van. 😊 😊

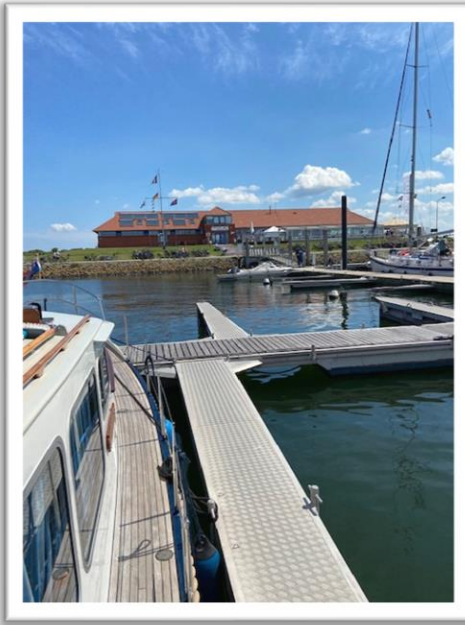
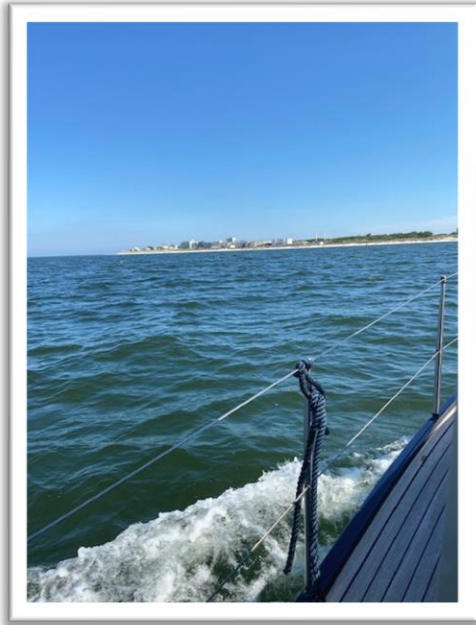

Zeehonden op het zand aan het Oosteinde van eiland Juist. Met enige regelmaat zijn er ook zeehond koppen in het water te zien.

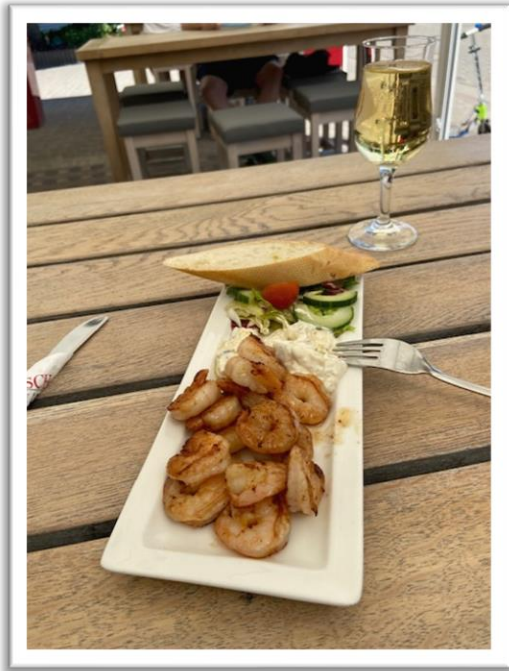
|

21 juni aankomst op Norderney

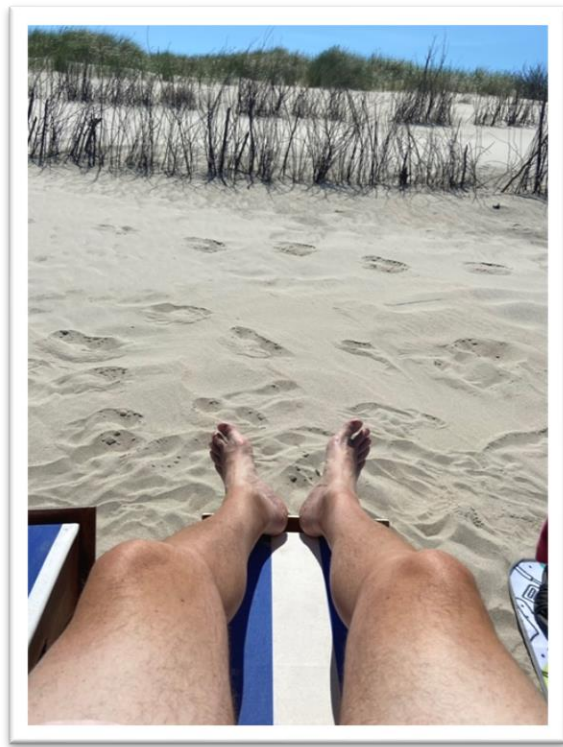
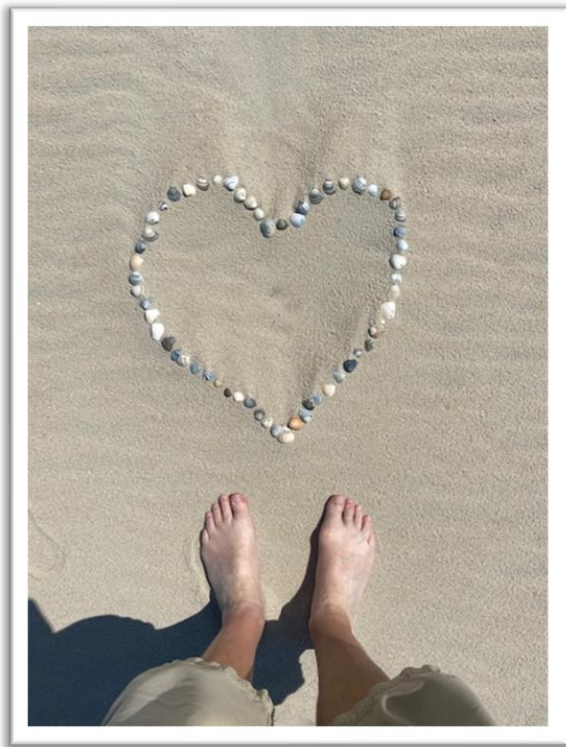
De vaart hiernaartoe was geen probleem. Het is mooi weer en wij krijgen een goede ligplaats in de sportboothaven. Het is ook absoluut niet vol hier en wij kunnen een voor ons aangename ligplaats kiezen.

Het is prima weer en wij verkennen het eiland en te voet en met de fiets. Zodoende komen wij ook onze favoriete vissnack tegen, het bedrijf Gosch, al bij ons bekend van het eiland Sylt in Noord Duitsland en ander lokale vestigingen in diverse Duitse steden.

Bij het mooie weer gaan wij natuurlijk ook naar de strand en aalen ons (dat is een Duits begrip en betekent “mooi op het zand rondobberen”. Komt van Aal = paling in het Nederlands) op het zand en in een strandkorf. Boekje erbij, lezen en zwemmen, ook al is het water nog niet echt warm. Dus onderduiken, even warmzwemmen en in de zon de huid lekker laten opdrogen.

Er is veel te zien op dit eiland en de fietstochten kunnen heel uitgebreid zijn. Bij warm en zonnig weer is alles leuk wat je doet en wij wennen ook langzaam aan een meer relaxt bootleven.

Het enige wat tegenvalt is, dat je, naarmate de tijdenuren veranderen, steeds vroeger het bed uit moet om op tijd bij de wantijen te zijn. Anders kom je er niet meer overheen. Dus bed uit, (1 keer was dat rond 5:30 uur) haven uitvaren en Sabine krijgt dan nog extra tijd om weer terug in het bed te kruipen.

Maar gezien de mooie Waddenzee omgeving en het aantrekkelijke weer maakt ze daar praktisch geen gebruik van.

Het is veel te interessant om rond te kunnen kijken en b.v. een ronde zeehondenkop plotsklaps uit het water te zien omhoogkomen.

Op 24 juni zijn wij verder gevaren naar het eilandje Baltrum.

Het kleinste van de Oost-Friese eilanden is heel rustig. Er zijn hier praktisch geen fietspaden en je kan ook geen fietsen huren. Een korte fietstocht met de eigen vouwfietsen (die trouwens heel goed lopen) brengt wel een kleine indruk van de gegevens op het eiland, maar in feite kan je het beter verkennen door te lopen. Dus wandelen maar.

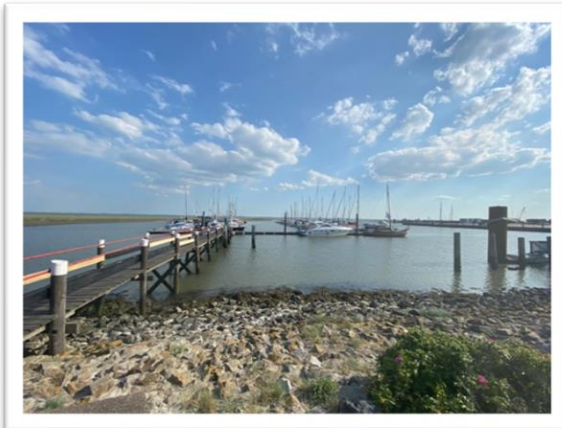
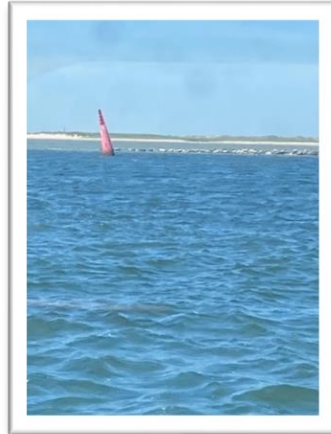
Leuk om weer de stranden langs te kunnen wandelen en gelukkig lopen er ook niet veel mensen rond zodat wij hierbij ons rust hebben. Het is een mooie tocht tot nu toe en ook dit eiland heeft zijn eigen charme.

Strandwandelen is altijd leuk, i.h.b. indien je zonder schoenen in het zand kan lopen langs de waterlijn. Dat doen wij graag (het weer juicht het toe) en proberen hierbij van tevoren een doelpunt vast te leggen met de mogelijkheid om de inwendige mens te verzorgen. Dat kan zelf op het kleinste eiland.

26 juni Langeoog

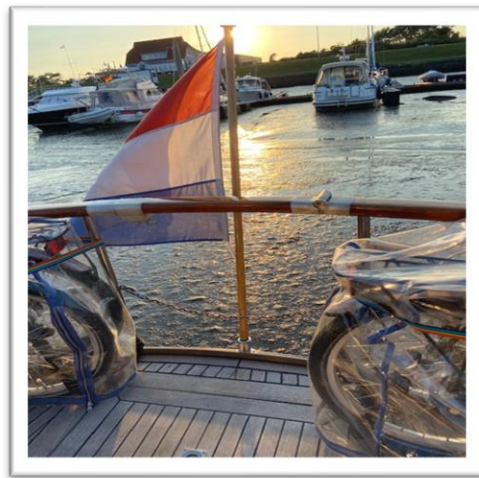
Op de weg hiernaartoe kunnen wij opnieuw zehonden zien en komen wij een klein passagierschip tegen dat, van het vaste land komend, ook de zehonden aan haar passagiers wil laten zien. Een zehondentocht dus.

In de haven val je alweer droog, maar lig je rustig aan de, bij vloed althans, drijvende steiger. Ook hier zijn niet veel recreatieschepen. Hoofdzakelijk zeilers, maar wel rustig.

In het dorp is het mooi wandelen en je kom kleine winkels en diverse snackbars tegen op de toeristische dorp route. Alles is mooi schoon en het zonnige weer draagt idem bij de goede stemming.

De zon als stemmingsmaker, dat werkt gelukkig nog altijd.

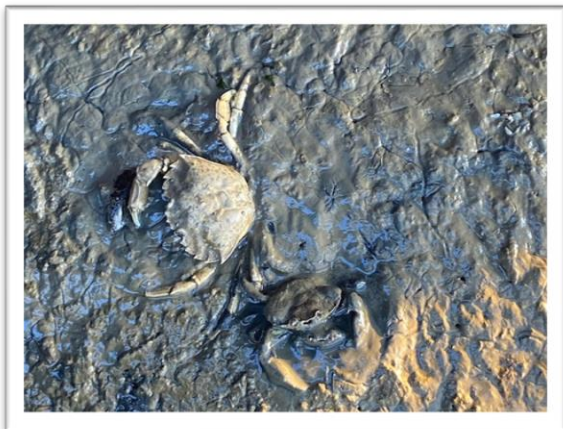
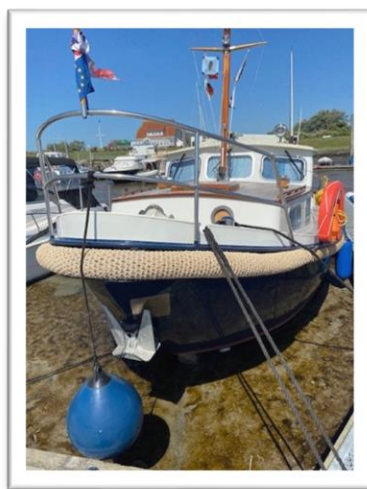
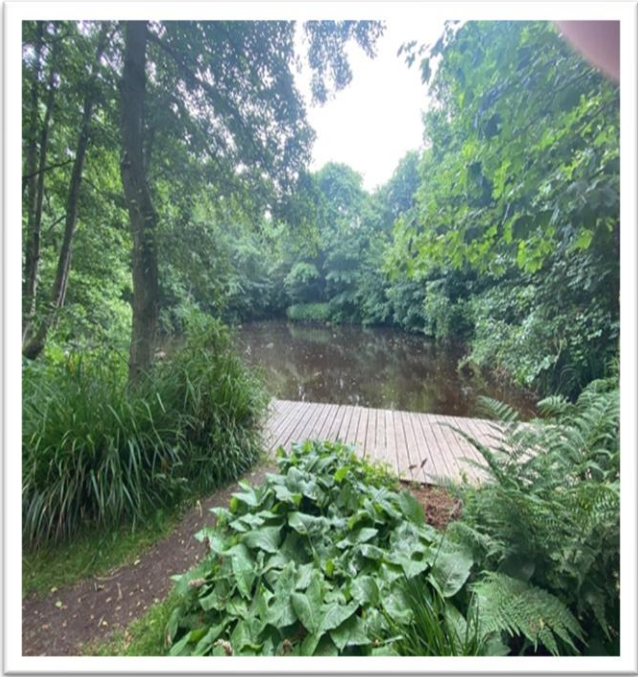
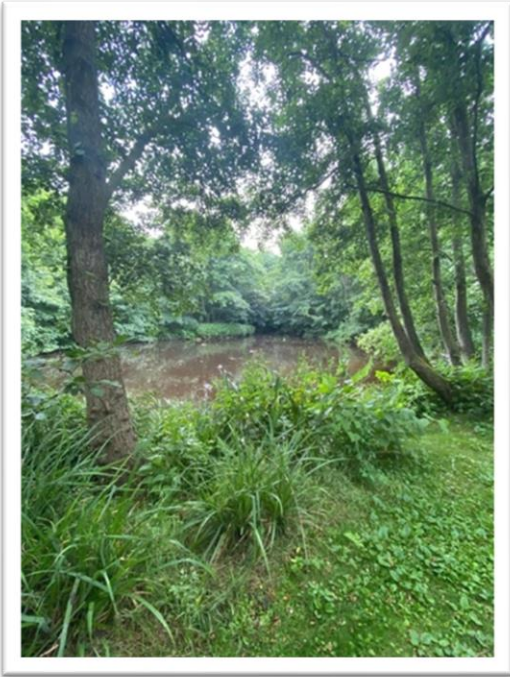

Op 26 juni bereiken we Spiekeroog, het mooiste eiland volgens veel beschrijvingen en ook wij kunnen ons hierin vinden.

Fietsen verboden op de hoofdstraten en in het dorp., dus wandelen maar. Dat kan je hier heel uitgebreid doen.

Wij deden een poging om het eiland wandelend te ronden, maar kort voor het oostelijke uiteinde waren de wegen afgesloten en mochten wij niet doorgaan i.v.m. vogelbescherming en broedplaatsen. Dus weer terug dan maar. Wij deden wel diverse pogingen de weg in te korten door dwars over te steken van Noord naar Zuid, maar dat was ook niet toegestaan. Dus wij waren wel goede 5 uur aan het lopen voordat wij weer de eerste aannemelijke lokaliteit konden binnengaan. Puff, wat een verlichting om rustig te kunnen zitten en de benen te ontspannen.

Het dorp zelf is wel heel schattig en de bijhorende huisjes en ook de restaurantjes zijn leuk verdekt door bomen en ander groen gewassen die er een idyllisch karakter creëren van het plaatsje.

Deze lekkere schaaldieren kom je hier ook zomaar tegen tijdens het droogvallen, maar ze zien er niet zo echt aantrekkelijk uit. Ze leven wel en kruipen dan ook uit de zon, ook al lijkt dat in eerste instantie een moeilijke “klei-slacht” te zijn.

(ze waren later verdwenen, ook al weet ik niet of dat door eigen kracht of door ondersteunende hulp van b.v. meeuwen is gebeurd)

Friezen, in Duitsland en Friezen in Nederland zijn de inwoners van de Nederlandse provincie Friesland, de kustregio van Schleswig-Holstein en de Waddeneilanden in Duitsland of daaruit afkomstig, die zichzelf in meer of mindere mate beschouwen als onderdeel van een grotere Friestalige gemeenschap.

Het “Haus de Vries” heeft er maar zijdelings mee te maken, deze achternaam is meer in Nederland dan in Duitsland gebruikelijk.

Eind juni vertrekken wij van Spiekeroog en varen langs Wangerooge door de Waddenzee.

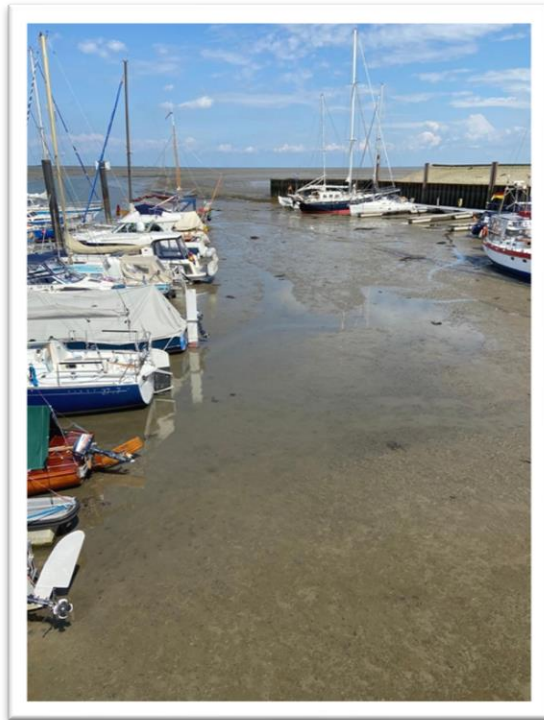
I.v.m. weer en de, op dit moment, te verwachten regenbuien voor de volgende dagen gaan wij door, langs Wangerooge, stuurboord langzaam afdalend langs het eilandje “Minsener Oog” aan backboord naar de “Helgoländer Bucht”.

Die gaat verder in het zuiden over in de “Jade Bucht” vlakbij Wilhelmshaven.

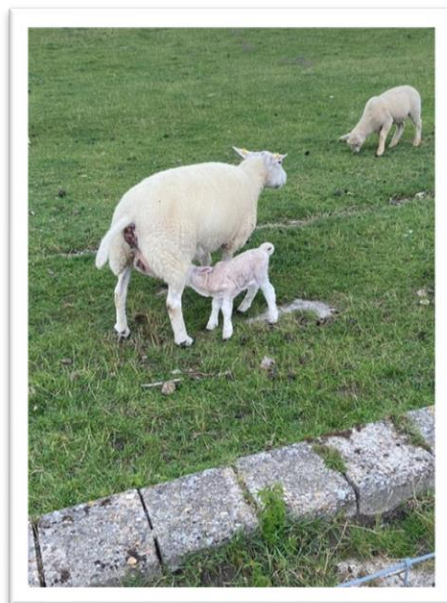
Maar wij gaan vandaag alleen door tot Horumersiel.

Het weer is toch mooi gebleven en wij krijgen een mooie ligplaats in de jachthaven. Let wel, ook deze valt droog tijdens het laagtij. Er is geen sluis. Dus ook hier speelt het getijdenwater nog steeds een belangrijke rol i.v.m. de mogelijke vaartijden om een haven in te kunnen varen.

Horumersiel is een klein, maar wel ook toeristisch dorpje met jachthaven voor de pleziervaart (hoofdzakelijk zeilers) en een grote kampeerplaats.

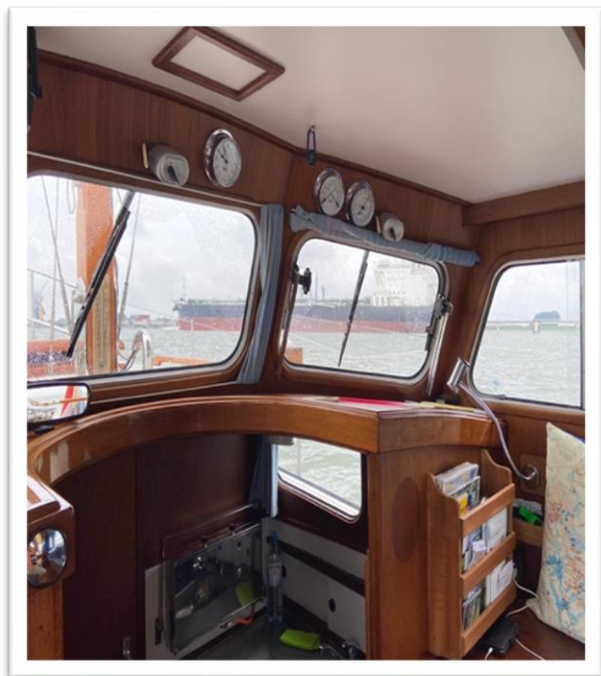
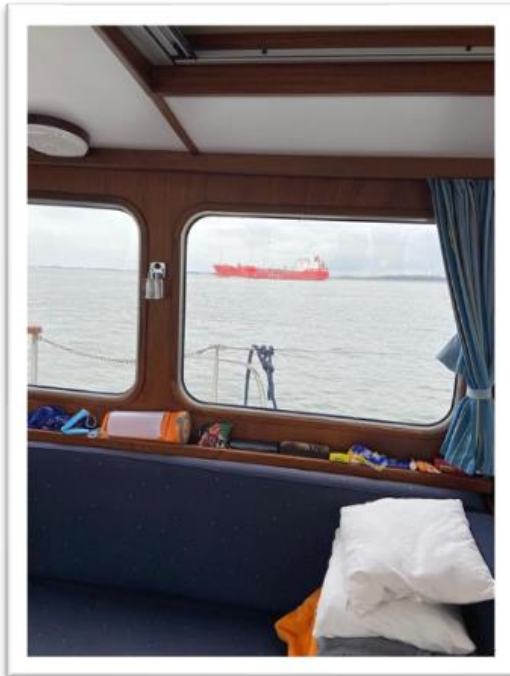

Wij wandelen door het dorp, en, gezien het weer, pakken wij de fietsen en maken een uitgebreide fietstocht langs de dijk naar het zuiden. Langs een weiland zien wij jonge lammeren. Die zijn blijkbaar later geboren en konden dus Pasen ontlopen. 😊

De volgende dag varen wij door naar Wilhelmshaven.

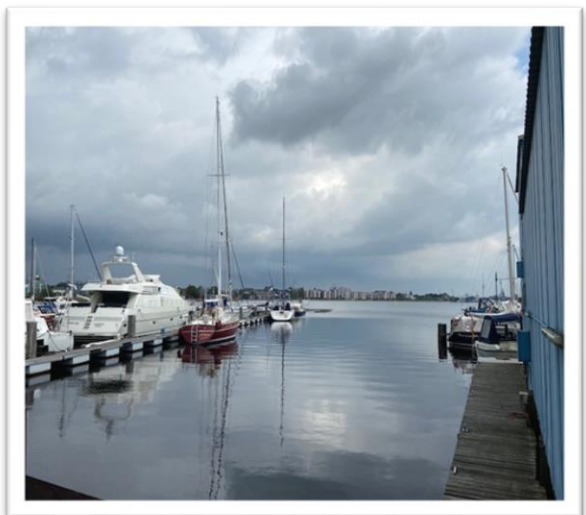
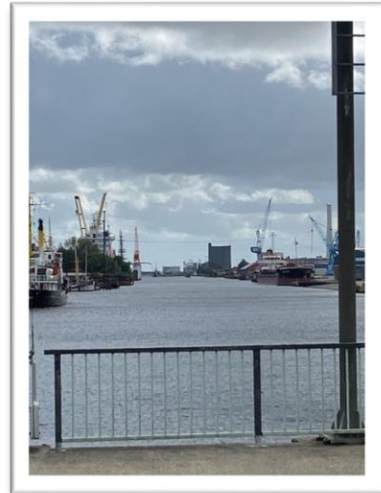
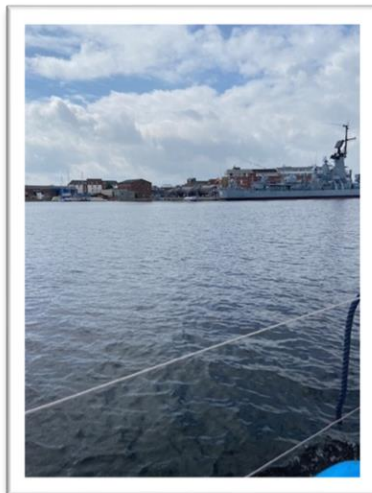
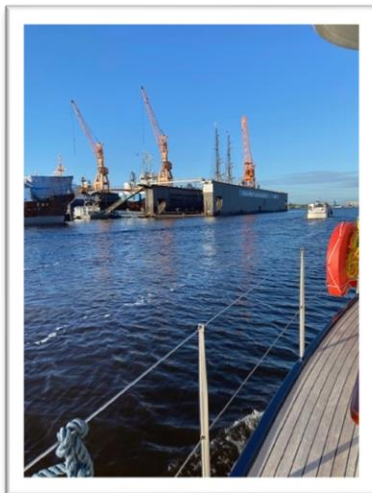
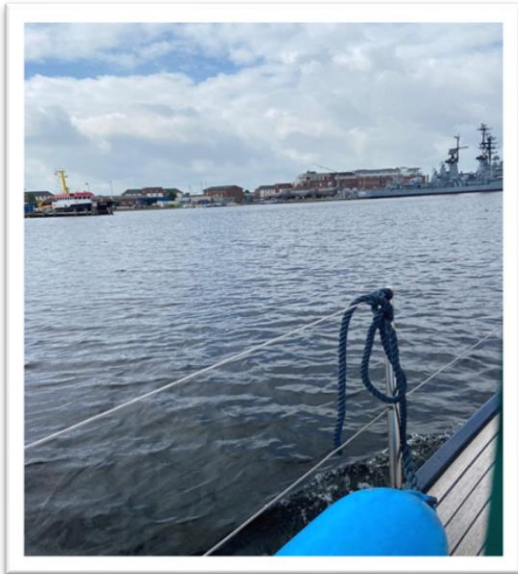
Een grote zeehaven met ook een militaire haven erbij en dus ook een grote zeesluis. Wij melden ons een klein uurtje voor de haven via de marifoon bij de grote sluis, bestaand uit 2 heel grote sluiskamers. Die willen precies de aankomsttijd weten, maar ik kan alleen een schatting doen en dus krijgen wij over ons heen als wij 10 minuten laten arriveren en de sluisdeur net dicht was gedaan. Gelukkig doet men de sluis toch weer open, er ligt maar een klein zeiljacht in, en mogen wij de bakboordsluis binnenvaren. Er ligt hier aan de stuurboordkant een lange drijvende steiger voor de pleziervaart en wij kunnen tijdens het schutten op de steiger staan en rustig rondkijken. Even kennis maken met de bemanning van het aanwezige zeilschip (eigenaar met vrouwtje lief) en info uitwisselen over wat er komt tot aan Emden aan de Dollard en wat er te zien is in de diverse afmeer-mogelijkheden op de Ems-Jade-Kanaal.

1 juli Wilhelmshaven grote sluisdeur

(de zeesluis Wilhelmshaven is de, op één na, grootste zeesluis op de wereld, met twee kamers naast elkaar van 390 meter lang en 60 meter breed. De sluisdeuren zijn beiden 20 meter hoog en 10 Meter breed. Ze hebben elk een gewicht van 1700 ton.)

En toch gaan ze maar open voor een valkvlet 970 OK met een gewicht van ca. 10 ton. 😊

Wij kunnen afmeren in de jachthaven aan de bakboord kant van de “grote haven” bij de Yacht-Club Wilhelmshaven E.V.. De douche faciliteiten mogen hier, ondanks Corona, worden gebruikt, maar dan alleen, 1 persoon. Wij maken er driftig gebruik van.

Vanuit de jachthaven maken wij de volgende dag een uitgebreide wandeling en naar het centrum van Wilhelmshaven (niet echt attractief) en over de dijk en langs het wad van de Jade-bocht naar het Duitse Marine museum. Je kan wel van buiten het een of ander grijze marineschip zien liggen, maar dat vinden wij niet zo echt interessant.

Dus doorlopen maar tot aan het eind waar een Aquarium is gevestigd. Ons belangstelling gaat wel meer naar een hapje in het hotel Seestern en wij vermaken ons rustig aldaar met een mooie uitkijk door de ramen naar het water. Het weer wordt minder, er komt meer wind op en dus gaan wij maar binnen zitten.

3 juli Aurich

Op de volgende dag vertrekken wij en varen langzaam de Ems-Jade-Kanaal richting Aurich. Volgens de kaart zijn er geen echt voor ons aantrekkelijke afmeermogelijkheden op het kanaal en dus blijven wij maar doorvaren tot aan de jachthaven van Aurich.

Althans, doorvaren wordt direct na de eerstvolgende sluis achter Wilhelmshaven gestopt. Er ligt een groter platbodem schip midden op het kanaal. Er zijn enkele mensen bezig om het schip te draaien in het kanaal, maar dat lijkt niet zo eenvoudig, omdat het schip langer is dan de kanaal breed. Gelukkig is er op die plaats een kleine bocht naar bakboord met enkele afgemeerde schepen en helpen enkele mensen de plaatbodem met touwen en vanuit een roeiboort naar achter en rond te trekken. Dat lukt wel, maar duurt ook bijna een uur. C'est la vie. 😊

Wij varen verder tot Aurich. Er is een mooi zicht vanuit het kanaal op het omliggende landschap en wij zien dan ook veel vogels vliegen en landbouwhuisdieren rondlopen. Van alles en nog-wat krakeelt hier rond en volgt haar of zijn bezigheden.

De jachthaven in Aurich ligt direct achter een brug aan een klein parkje, voordat het kanaal een linkse bocht maakt. Er liggen wel enkele pleziervaart-schepen, maar er zijn maar weinig bemanningen op dit moment aanwezig.

Dus wij kunnen rustig afmeren en de stad tijdens een rondwandeling verkennen. Veel groen hier aanwezig, kleine parkjes en een mooi centrum, van alle faciliteiten en winkels voorzien. Ook ruim voldoende restaurants zodat wij al een afspraak kunnen maken voor dezelfde avond in een leuk klein visrestaurantje, “Hafen Extra”. (dat was wel heerlijk aldaar om te eten, eerste keer Chili streepjes op een gerecht gegeten, lekker zacht en toch de Chili smaak, direct opgenomen in onze toekomstige zelfverzorging) 😊

Het weer werd slechter en wij gaan de volgende dag lekker ronddobberen in het plaatselijke zwembad. De mens heeft soms rust nodig. 😊 Niks moet, alles kan.

Op 5 juli varen wij door tot Emden

Het is een typische riviervaart-tocht met een tamelijk vlakke oever, veel groen, weilanden en de bijhorende dierenwereld. Later op de dag komen wij aan bij de “Ketelsluis Emden” en moeten buiten aan een steiger blijven liggen tot de volgende dag, omdat er een storing was aan de bij de sluis horende bruggen.

Zoals op de foto te zien kan je vanuit een ketelsluis in vier richtingen varen, maar niet vandaag dus.

EMDER DENKMÄLER ENTDECKEN

KESSELSCHLEUSE

14 KESSELSCHLEUSE

Am 5. Juni 1888 wurde die Kesselschleuse in Emden, die von 1882 bis 1888 erbaut worden war, zusammen mit dem Ems-Jade-Kanal für den Verkehr freigegeben. Die Kesselschleuse ermöglicht den Betrieb des Ems-Jade-Kanals, da sie die unterschiedlichen Wasserhöhen an der Kreuzung mit dem Stadtgraben und dem Wollthuser Tief ausgleicht. Die Schleuse überwindet einen Höhenunterschied von 2,30 bis 2,50 Meter zwischen den beiden Wasserläufen und ermöglicht den Schiffsverkehr aus der Schleuse in vier Richtungen. Den Mittelpunkt bildet der Schliesenkessel mit 33 Metern Durchmesser, in dem die Schiffe wenden können. Diese Drehscheibe hatte lange Zeit große Bedeutung für die Schifffahrt auf dem Ems-Jade-Kanal sowie den Tiefs in der Krummhörn und den Kanälen der Fehnkolonien. Die Kesselschleuse wurde in den Jahren 1911 bis 1913 umgebaut und um die West- und Osttüre erweitert. In den Jahren 1967 bis 1972 fand die Elektrifizierung der Tür-, Schutz- und Brückenarbeiten statt. 1982 bis 1989 erneuerte man die Kesselschleuse komplett. Heute ist die Kesselschleuse vor allem für die Freizeitschifffahrt wichtig, von Radwandertourismus und die Naherholung. Die Kesselschleuse ist zudem Steuerzentrale für die Fernbedienung und Überwachung von beweglichen Brücken über den Ems-Jade-Kanal und den Verbindungskanal sowie die Verbindungsschleuse.

1882-88

Wij blijven aan de steiger voor de sluis liggen en wandelen in de omgeving rond.

Tegenover ons ligplaats is een open lucht zwembad en dat gaan wij de volgende ochtend bezoeken en enkele rondjes zwemmen, bij inmiddels mooier weer. Het water is gelukkig iets opgewarmd en wij mogen binnen, maar i.v.m. Corona maatregelen alleen maar een bepaalde ronde draaien, iedereen achter elkaar en niemand naast of tegen elkaar. Dat moet dan maar, wij zijn wel blij dat men in deze regio de afstandsregels gaat volgen. Het zwemmen heeft ons goed wakker gemaakt en wij varen, naar een lekker ontbijt, door de inmiddels gerepareerde ketelsluis, naar Emden haven binnen.

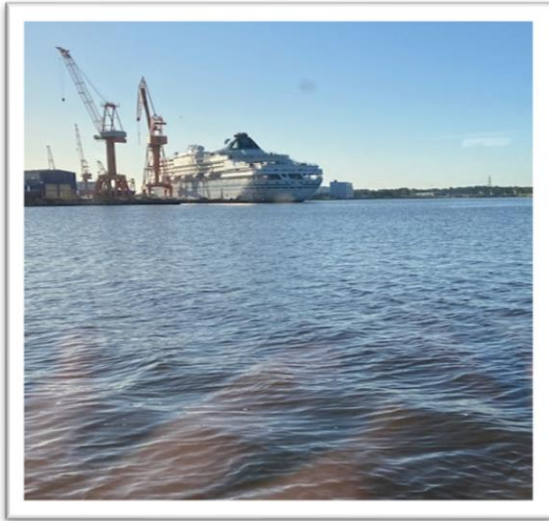
Het weer is wel beter vandaag en wij kunnen mooi vanuit het water door de stad varen tot aan het centrum.

Hier kan je op diverse plaatsen afmeren en direct het oude centrum inwandelen. Langs de kades liggen er diverse schepen en o.a. ook grotere twee- en driemasters. Emden is een zeehaven en dat kan je zien naarmate je dichterbij de industriehaven gaat kijken.

Op gegeven moment komen wij hier ook het “Otto” huis in het centrum tegen. Dat is een in Duitsland allang en goed bekende allround entertainer, die juist in de 70ers veel succes had bij het studentenvolk en zich in de loop van de jaren tot een soort institutie als grappenmaker heeft ontwikkeld. Zijn hoofdembleem is de olifant.
(ik zelf ben en was er nooit zo van overtuigd 😊)

Vanuit de jachthaven in Emden

willen wij de volgende dag doorgaan tot Delfzijl. De sluiswachters van de Dollardsluis in Emden waarschuwen ons dat er veel wind in aantocht is en adviseren zo vroeg als mogelijk te vertrekken.

Wij varen dus vroeg in de ochtend op gegeven moment door de kleine zeesluis (de “Nesserlandse Schleuse”) op de Dollard.

In de sluis komen wij ook weer de zeiler tegen van de grote zeesluis in Wilhelmshaven. Even zwaaien en iedereen gaat verder zijn tocht volgen.

Wij gaan bij een beetje onstuimig weer door naar de sluis van Delfzijl en omdat wij al zo vroeg moesten starten besluiten wij om door te gaan tot de binnen jachthaven van Groningen.

Die jachthaven ligt vlak bij het centrum, van alle noodzakelijke faciliteiten voorzien en je kan lopend alles bereiken aan winkels en supermarkten. Ook het oude centrum is goed te doorwandelen en wij verkennen dan ook het hele centrum met diverse oponthouden in de lokale horeca.

Een aanrader ligt aan de grote Damsterplein aan de Noordelijke kant van de jachthaven. Een echt lekker Tapas restaurant. (Bodega Y Tapas op de Damsterdiep)

Vaar je in Groningen onder een bepaald beweegbare brug door dan kom je diverse plassende figuren tegen, hangend onder de brug. Je kom er wel droog onderdoor, tenzij het aan het regenen is. 😊 Deze brug onderkant is deel van een kunsttentoonstelling in de museum buurt.

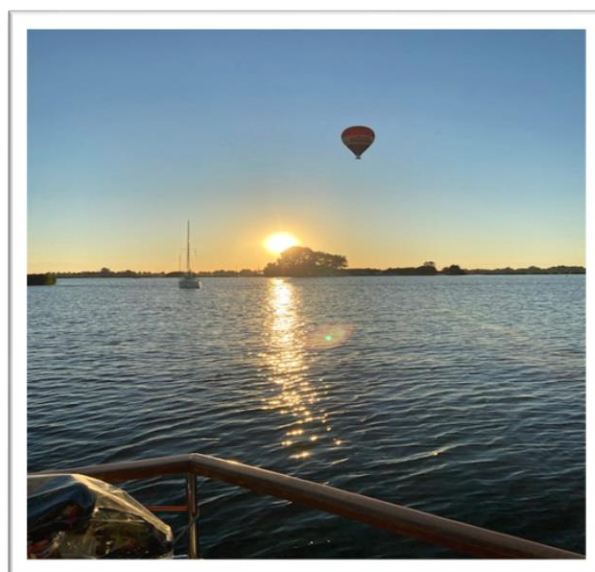
Wij verblijven 2 nachten in Groningen en varen verder door naar het

Burgumer meer op 9 Juli.

Aldaar verblijven wij één rustige nacht en gaan de volgende dag door, weer naar de marrekrite Marboei op het Sitbuorster Ie.

Even lekker gaan zwemmen en ook het water in om naar de logtransducer te voelen. Die geeft geen snelheid in het water meer. Sabine (is een veel betere duiker dan ik) kan hier diverse kleine mosselen uithalen en brengt zodanig het radje weer in beweging. De oorzaak zou het regelmatige droogvallen in zeewater kunnen zijn, maar wie weet het zeker. 😞

Wij beleven hier nog een heel mooie namiddag en avond. En vertrekken de volgende ochtend weer naar het schiphuis in Sneek.

Wij hebben geprobeerd om deze reis te beschrijven vanuit onze herinneringen, voorhanden foto's en WhatsApp berichtjes. Dat is aardig gelukt, ook al kan je de een of andere onzekerheid of datumfout tegenkomen. Wij hadden immers geen logboek en het is een kleine 2,5 jaar geleden.

Al in al was het een heel mooie tocht, wij hebben veel gezien, beleefd en vaarervaringen op kunnen doen. En een valkvlet is mooi om te varen en het schip kan wel iets hebben.

Je kan makkelijk in 4 weken deze rondreis maken, maar het is ook zeker leuk om er nog meer tijd aan te besteden.

| Wij hopen dan ook dat de clubleden hier iets aan het reisverslag hebben.

Volkmar Kuske & Sabine Heisterkamp-Kuske